

Meldingsblad for Tysvær og Haugesund

Februar 2022

Innhold:

- Produksjonstilskudd
- Innovasjon Norge etterlyser søknader innen landbruk
- Dødsbo
- Gjødseplan
- Frivillige tiltak i landbruket på Haugalandet
- SMIL-tilskudd (piggtråd)
- Regionalt miljøtilskudd
- Resultater fra jaktåret 2021
- Treng du gjerdeklyver?
- Drenering - husk å søk tilskudd!
- Nydyrking
- Veterinærvaktordningen
- Resultater fra jaktåret 2021
- Endring i eksisterende vald og godkjenning av nye vald
- Tilskudd i skogbruket
- Diverse frister
- Kommende webinar og møter

Produksjonstilskudd 2022 - del 1

Søknadsfristen for produksjonstilskudd er 15. mars 2022. Telledato: 1. mars 2022.

Grunnet lavere bemanning fra mars av vil vi anbefale at du er tidlig ute med å søke.

Du kan **endre opplysninger i søknad som er levert innen fristen** uten trekk fram til 29. mars.

Innovasjon Norge etterlyser søknader innen landbruk

Nå i starten av 2022 opplever Innovasjon Norge få søknader om midler til landbruksprosjekter. På webinar i desember ble det signalisert at investeringsmidlene for 2022 først og

fremst skal prioriteres til melkefjøs for inntil 30 kyr. Ettersom det nå nærmest er stopp i innkomne søknader, åpnes det opp for at flere tiltak kan få støtte. Det er blant annet enighet om å prioritere omlegging til SPF-gris ut i fra dyrevelferdshensyn. Videre åpnes det for første gang på flere år opp for å gi støtte til sau i Rogaland, men kun til oppgradering/nybygg i forbindelse med generasjonsskifte. Det er også mulig å gi støtte til kjøttfe, til tiltak med fokus på dyrevelferd og økende bruk av beite. Støtte til bygging av gjødsellager har fortsatt høy prioritet.

Frist for å overføre landbrukseiendom i dødsbo til ny eier

I forbindelse med ikrafttredelse av ny lov om arv og dødsboskifte (arveloven) av 14. juni 2019, er det innført nye regler vedrørende landbrukseiendom i dødsbo. Hvis det i dødsboet inngår landbrukseiendom som består av minst fem dekar jordbruksareal eller minst 25 dekar produktiv skog, må eiendommen overføres fra dødsboet til ny eier med tinglyst hjemmel innen tre år fra arvelaterens død. Det samme gjelder om det i dødsboet inngår en del av en slik

eiendom. Formålet med innføringen av bestemmelsen er å forhindre at landbrukseiendommer blir værende i dødsbo over lang tid.

Kommunen har plikt til å varsle dødsboet (arvingene i boet) om treårsfristen for å overføre landbrukseiendom til ny eier. Varslingen skal skje innen ett år etter dødsfallet. Der hvor arvelaters dødsfall skjedde før 1. januar 2022, altså før lovens ikrafttredelse, regnes fristen for varslingen fra denne datoen. Kommunen varsler skriftlig etter en brevmal utarbeidet av landbruksdirektoratet.

Gjødselplan

Nytt år, ny gjødslingsplan. Jordprøver skal tas hvert 4-8 år. Dette gjelder alt av leid og eid jordbruksareal. Gjødslingsplanen skal vise hvordan husdyrgjødsel blir disponert, og bør derfor inneholde en oversikt over hvor mye spredeareal som blir leid hos andre eller eventuelt kjørt bort.

NLR lager gjødselplaner, ta kontakt med dem for oppdatering av plan.

Husdyrgjødsel

Vekstsesongen er ikke i gang enda og dermed er det heller ikke tid for gjødsling enda. Om gjødsellageret ditt truer med å renne over, kontakt noen med ledig lagerkapasitet og få gjødsel på hjul.

Statsforvalteren har gitt uttrykk for at vi er for lempelige med å tillate spredning av husdyrgjødsel etter 1. september. Det betyr at det kan bli strammet inn i tiden fremover. Gjødsel gjør uansett mest nytte for seg tidligere på året.

Vi minner om at det er søknadspliktig om du ønsker innmarksbeite som godkjent spredeareal for husdyrgjødsel. Det er ikke tillat å spre husdyrgjødsel i utmark.

Frivillige tiltak i landbruket på Haugalandet

Tysvær bidrar sammen med de andre kommunene på Haugalandet i spleiselaget til prosjektet «frivillige tiltak i landbruket». Prosjektet har som mål å minimere næringsavrenning fra jordbruk og å hindre og gjenopprette unødvendige inngrep i vassdrag med bakgrunn i økt kunnskap hos bønder. Emilie Moi Eikje var prosjektleder frem til utgangen av 2021. Arvtageren hennes, Anders Eidhammer, trådte inn i stillingen fra 1. februar. Anders er fra Vats, bor i Førre og skal snart overta en gård med sau på Karmøy, sammen med sin hustru. Han er godt kjent på Haugalandet etter mange år som ambulansesjåfør. Han er interessert i vassdrag og våtmark, har gått på vinterlandbruksskolen og er oppvokst på gård. Vindafjord kommune hadde arbeidsgiveransvaret for Emilie, mens Tysvær kommune har arbeidsgiveransvaret for Anders.

I 2021 har prosjektleder hatt orienteringsmøter i kommunenes politiske utvalg sammen med vannområdekoordinator i Haugaland vannområde, Sven-Kato Ege. Ellers har det, i tillegg til miljøavtaler langs Skjoldafjorden, vært fokus på følgende prosjekter:

Årvik-elva (Tysvær): I mai ble det satt ut 14 000 små elvemuslinger i Årvik-elva. I forkant av dette ble det erosjonssikret, gjerdet og plantet kantvegetasjon langs 600 meter av elvestrekket, etter initiativ fra grunneierne. Det ble gitt tilskudd både fra miljødirektoratet og SMIL-ordningen. Prosjektet skapte stor interesse, med flere tv- og radioinnslag og innlegg i lokalaviser og i Bondevennen. Miljødirektoratet hadde sin egen kampanje på sosiale

medier. Emilie Moi Eikje og Sven-Kato Ege ble invitert til å holde innlegg om prosjektet på Miljødirektoratet sitt årlige restaureringsseminar. Det ble i den sammenheng laget en film fra arbeidet. Den kan ses på Tysvær kommune sin [youtube-kanal](#). På samme konferanse var det òg innslag fra kantvegetasjonsarbeidet på Karmøy, som «frivillige tiltak i landbruket» har vært involvert i.

Dubberselva (Haugesund): Deler av Dubberselva i Haugesund går gjennom landbruksområder som er i aktiv drift i dag. Elva er tidligere blitt både rettet ut, hevet/senket og det er mangelfull kantvegetasjon. Langs elva er det et parti med dårlig tilsig, som gjør noen beiter vanskelig å utnytte.

Det var ønskelig fra Haugesund kommune og Haugaland vannområde sin side å se på tiltak landbruket kan gjøre for å forbedre tilstanden til elva (elva er en del av sjøaureprosjektet i Haugesund). Det ble gjennomført befaring med Skåre Bondelag, bønder som disponerer jorda i nedbørsfeltet og miljøvernrådsgiver i Haugesund på forsommeren. Bøndene var positive til å være med å bidra, og en så nytten av å gjøre ulike tiltak. Det kan være aktuelt å søke om SMIL-midler i 2022 på ønskelige tiltak. Prosjektleder i «frivillige

tiltak i landbruket» vil være en naturlig samarbeidspartner i denne sammenheng.

Hydroteknisk anlegg, Grinde (Tysvær): I forbindelse med nydyrking av et hogstfelt i Grinde ved Skjoldafjorden i Tysvær ble det utarbeidet et prosjekt med rensegrøfter i nydyrkingsarealet. Det er et stort nydyrkingsområde på 50 dekar, med helling ned mot Skjoldafjorden. For å kunne redusere avrenning og tap av næringsstoffer, har det blitt laget rensegrøfter som går på tvers i nydyrkingsfeltet. En vil med dette bremse farten på vannet, og samle opp sedimenter før det renner videre ned i Skjoldafjorden. Det er tildelt tilskudd til prosjektet gjennom SMIL.

SMIL- Spesielle miljøtiltak i jordbruket

Tiltak som fremmer biologisk mangfold og tiltak som hindrer avrenning til vann er høyt prioritert. Dette kan f.eks. være hydrotekniske anlegg eller rydding av brake i kystlynghei. SMIL-strategien ligger på kommunen sine sider og er gjeldende fra 2020-2023. Strategien gjelder for både Tysvær kommune og Haugesund Kommune. SMIL er en ordning for spesielle miljøtiltak i jordbruket hvor en ordinært har 3 års frist på å gjennomføre prosjektet. Husk at du ikke kan starte på arbeidet med tiltaket før du har fått et godkjent vedtak!

Er du inne på tanken om et nytt prosjekt, ta en titt i SMIL-strategien eller ta kontakt med kommunen. Søknadsfristene for SMIL-tilskudd er 1.mars og 20. august. [SMIL-strategien finner du på kommunen sin nettside.](#)

Piggtråd

Prosjekt «piggfrie gårdsbruk 2021» ble en stor suksess i Tysvær og Haugesund kommune. Det ble sendt ut 19 vedtak for

fjerning av piggråd og 37 298 meter skal eller har blitt fjernet. Dette er veldig bra, og all skryt til bøndene som kastet seg med på prosjektet!

Det blir satset videre på prosjektet, det er fullt mulig å søke tilskudd til fjerning av piggråd også i år. Satsen for å fjerne piggråd er inntil 10 kr. En representant fra landbrukskontoret vil vurdere arbeidet med å fjerne piggråden og sette en sats på mellom 5 til 10 kr.

Merk: Piggråd satt opp etter 2010 er ikke etter loven. Det er ikke lenger åpning i SMIL til fjerning av slik piggråd.

Prosjektet går under ordningen for SMIL, og søknaden sendes via [Altinn](#).

Ugress

Ugress er et kjent problem i kommunen, det er spesielt mye høymole og lyssiv. Etablering og formering av ugress fører til dårligere avling og økonomisk tap for bonden. Ugresset sprer seg i aller største grad med frø og vind. Arealer med mye ugress kan derfor være en plage for andre enn den bonden som ikke tar kampen om å bekjempe ugress alvorlig. Dersom du har areal med mye ugress som gir liten avling, er det grunnlag for å trekke arealet ut av grunnlaget for areal- og kulturlandskapstilskuddet. Det er planlagt å legge mer fokus på ugress i kommunen, og det blir slått hardere ned på i den kommende sesongen!

Vi oppfordrer selvsagt alle bønder til å ta seg en tur i vårsola for å sjekke arealene sine for ugress!! Benytt deg gjerne av de som leier seg ut for å sprøyte ugress. Gjør alle en innsats blir smittepresset mindre, avlingene større, økonomien bedre og landbruksrådgiveren svært fornøyd. Med ønsker om en god avlings sesong!!

Regionalt miljøtilskudd

Søknadsperioden er fra 15. september – 15. oktober. Fristen for å søke om RMP-tilskudd er ikke før til høsten, men de

fleste tiltakene utføres på våren/sommeren.

Regionalt miljøtilskudd – stripespreder og nedlegger

Høsten 2021 fikk vi flere spørsmål angående tilskuddsordningen for miljøvennlig gjødselspredning. Det blir gitt ekstra tilskudd til de som bruker tilførselsslange ved nedlegging eller nedfelling av husdyrgjødsel.

Det gis ikke tilskudd kun ved bruk av tilførselsslange, man må ha stripespreder eller nedfeller for å få tilskudd. Minner også om at fristen for spredning av husdyrgjødsel med stripespreder/nedfeller er 10. august for dem som skal søke tilskudd.

Treng du gjerdeklyver?

Statsforvalteren har satt av en pott til gjerdeklyvere. Det blir bestilt et antall gjerdeklyvere som vil bli lagret. Trenger du gjerdeklyvere sender du en søknad til Tysvær kommune, etter en godkjenning kan du komme å hente gjerdeklyveren. Søknad kan sendes til post@tysver.kommune.no. Merk mailen med gjerdeklyver - landbrukskontoret. Søknaden er uformell og det blir ikke

skrevet et vedtak. I søknaden legger du ved kart over hvor gjerdeklyveren skal stå og hvor mange du har behov for. Bli det mange som ønsker gjerdeklyver, blir det prioritert etter hvor behovet er størst, altså hvor det er størst pågang av turgåere.

Drenering - grav din grøft men husk å søk tilskudd!!

Statsforvalteren ønsker flere søknader for drenering! Vi har fått tildelt 300 000 kroner. I året som gikk ble ikke alt tilskuddet tildelt. Har du planer om å drenerer? Ta kontakt med kommunen og søk tilskudd, vi deler gladelig ut!

Nydyrking

For å kunne nydyrke må du utarbeide en dyrkingsplan og få denne godkjent av kommunen før du setter i gang arbeidet. Med nydyrking menes fulldyrking og overflatedyrking av jord. Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år, regnes som nydyrking. Med fulldyrking menes rydding og bryting til vanlig pløyedebde slik at arealet kan nyttes til åkervekster eller til eng og beite som kan fornyes ved pløying. Med overflatedyrking menes rydding og sletting av overflata slik at maskinell høsting er mulig. Selv om du har tenkt å bruke arealet til beite må du søke om godkjenning av plan for nydyrking dersom tiltaket innebærer fulldyrking eller overflatedyrking.

Når vi gjør vedtak om godkjenning av nydyrkingsplaner setter vi som regel som vilkår at arbeidet skal fullføres innen tre år er gått. Tidligere er det gjort vedtak med godkjenning av planer for nydyrking uten noen frist for fullføring av arbeidet. I nydyrkingsforskriften er det fastsatt at tillatelsene faller bort dersom nydyrking ikke er iverksatt innen tre år etter at

godkjenning er gitt. Dette er nærmere beskrevet i rundskrivet til forskriften: *Dersom nydyrkingen ikke er iverksatt innen tre år etter godkjenning er gitt, faller tillatelsen uten videre bort. Det betyr at dersom det i den påfølgende treårsperioden ikke er foretatt rydding eller sletting av arealet, med intensjon om å gjennomføre nydyrkingstiltaket, må det søkes på nytt og gis ny tillatelse før det kan gås i gang med nydyrkingen.*

Det holder for eksempel ikke å ha gravd en grøft for at tillatelsen fortsatt skal være gyldig tre år etter at vedtaket er gjort. Rydding eller sletting av arealet må være utført. Selv om dette er utført må en fullføre arbeidet innen rimelig tid. Gamle dyrkingsplaner kan fort bli underkjent. Nydyrkingsforskriften trådte i kraft 15. mai 1997. I § 13 er nydyrking påbegynt før den tid omtalt:

Arbeidet kan fullføres uten søknad om tillatelse etter denne forskrift dersom en vesentlig del av nydyrkingsarbeidet er gjennomført før forskriftens ikrafttreden, og skriftlig melding om dette er mottatt av kommunen innen tre måneder fra forskriftens ikrafttreden.

Nydyrkingsplaner fra før 15.05.97 er altså ikke gjeldende.

Ved nydyrking skal det settes igjen en vegetasjonssone mot vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal sonen være minst 6 meter målt ved normal vannføring. Langs vassdrag uten årssikker vannføring skal sonen være minst 2 meter. Som vassdrag regnes stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring og vannløp uten årssikker vannføring dersom det adskiller seg tydelig fra omgivelsene. Vi kan altså ikke tillate nydyrking nært vassdrag, dette må du ta høyde for i dyrkingsplanen din. Ønsker du å lukke bekk eller gjøre andre

inngrep i vassdrag må du søke om egen tillatelse til det. Da er aktuelle myndigheter Statsforvalteren (tidligere fylkesmannen), fylkeskommunen og NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat).

Ved nydyrking av areal over 50 dekar skal kommunen vurdere om tiltaket må konsekvensutredes før vedtak fattes. Det samme gjelder for nydyrkingstiltak på mindre enn 50 dekar dersom det ikke kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller for andre viktige miljøhensyn. Det er søker som må innhente og betale for konsekvensutredning.

Søknad om godkjenning av plan for nydyrking skal skrives på fastsatt skjema og sendes til kommunen. Søknaden skal inneholde en kartdel som viser det planlagte nydyrkingsarealet, atkomsten, eiendommen og området omkring. Du må også legge ved en plan for grøfting så fremt arealet skal grøftes. Denne bør inneholde et kart med inntegning av hvor grøfter og kummer skal være og hvilken vei vannet drenerer. Det er vanskelig å beskrive dette godt nok kun skriftlig.

[Forskriften finner du i denne linken](#)

Mer informasjon finner du i denne linken: [Landbruksdirektoratet - søke om nydyrking](#)

Veterinærvaktordningen

I Tysvær har vi i mange år hatt god tilgang på veterinærer som har sørget for utmerket behandling av produksjonsdyr til alle døgnets tider. Tysvær kommune har hatt 4-årige avtaler med 4-5 veterinærer som har delt på å ha vakt i tidsrommet kl. 1600 – 0800. Kommunen har i dette tidsrommet lovpålagt plikt til å sikre tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell.

31.12.2021 gikk kontrakten ut med de veterinærene som inngikk avtaler i 2017. På det tidspunktet var det bare 3 veterinærer som delte på vaktene fordi en av veterinærene i vaktordningen begynte i ny jobb i juni 2021.

Tysvær kommune startet arbeidet med å rekruttere nye veterinærer allerede i 2019, fordi vi har vært klar over at noen av veterinærene nærmer seg pensjonsalder. Det har vist seg at det ikke er så enkelt å få tak i nye til å binde seg til veterinærvakt med produksjonsdyr. Etter å ha lyst ut oppdraget, har vi per i dag inngått nye 4-årige avtaler med Per Kolnes og Arnstein Skadsem. Kristin Eikje slutter dessverre i ordningen i mars. Fram til sommeren (ut juni) skal Geir Kvæstad delta i vaktordningen. Fra midten av juli har vi vært så heldig å få Irene Haugland til Tysvær. Hun går siste semester på Veterinærhøyskolen og er fra Sauda. Hun starter veterinærpraksis i vårt distrikt og har sagt seg villig til å delta i veterinærvaktordningen.

Kommunen mangler fortsatt en veterinær for å få en vaktordning som gir gode arbeidsforhold for de som er med i

veterinærvakten. Vi er i dialog med noen aktuelle kandidater, og håper å få med en til på laget innen 1. juli.

Resultater fra jaktåret 2021

Det ble i 2021 tildelt 511 løyver for jakt på hjort og 134 løyver for jakt på rådyr.

Det er felt 371 hjort og 105 rådyr, fellingsprosenten er dermed 81% på hjort og 82% på rådyr. Det ble i år levert flere sett-Hjort skjema enn tidligere år, takker alle som har sendt inn sine observasjoner! Det er viktig informasjon for forvaltning av hjort i kommunen.

I 2021 er det gitt skuddpremie for 72 felte rever i Tysvær.

Endring i eksisterende vald og godkjenning av nye vald

1. mai er fristen for å sende inn søknad om endring i vald eller godkjenning av nytt.

[Søknadsskjema finner du i linken.](#)

Husk at hvis du ønsker å trekke eiendommen din ut av et godkjent vald må du innen 1. april melde om det skriftlig til valdansvarlig med kopi til kommunen.

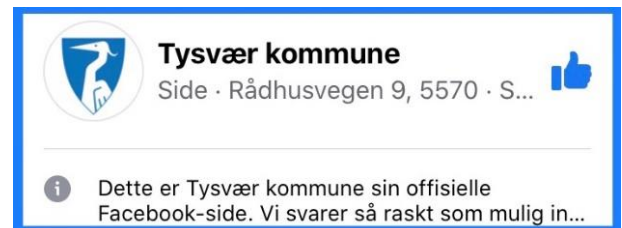
Tilskudd i skogbruket

I Tysvær kommune er det gode ordninger for tilskudd til skogkultur. Det gis 50% tilskudd gjennom NMSK ordningen, i tillegg gis det 30% tilskudd fra det kommunale næringsfondet. Da kan man altså få dekket tilsammen 80% av kostnadene ved for eksempel planting og ungskogpleie.

Er du usikker på hva som bør gjøres i skogen din? Bestilling av planter? Ungskogpleie? Hogst? Ta kontakt med Mathilde på mail eller telefon om du har spørsmål eller ønsker en befaring!

Hold deg oppdatert

Lik Tysvær kommune sin facebookside så vil vi holde deg oppdatert på søknadsfrister og landbruksrelaterte arrangementer.

Personalnytt

Sunniva Constance Sjurstræ har nå jobbet hos oss på landbrukskontoret i ett år. Hun har vært en gledesspreder på kontoret og ute blant bønder, men nå flytter hun til Voss og begynner i ny jobb som lærer i Eksingedalen (der ingen skulle tru at nokon kunne bu). Det er leit å miste en så kjekk og snill kollega, men vi ønsker henne masse lykke til i ny jobb!

Diverse frister:

1. mars: Telledato (PT) og søknadsfrist SMIL del 1

15. mars: Søknadsfrist produksjonstilskudd del 1, og tilskudd til tiltak i beiteområder

1. april: Frist for å melde ifra om utmelding av eiendom i godkjent vald (sendes til valdansvarlig med kopi til kommunen)

1. mai: Frist for å søke godkjenning av vald, bestandsplan eller bestandsplanområde

1. august: Endring i AR5/ oppmåling av innmark

20. august: søknadsfrist SMIL del 2

Kommende webinar og møter

Bondemøte: Tema – gjødsel og gjødsling

Dato: 24.02.2022

Tid: 19:30

Påmelding: Send SMS til 900 26 142

Sted: Stemnestaden, Grinde

Jens Randby (FKRA), Håkon Pedersen (NLR) og Landbrukskontoret kommer for å snakke om temaene:

- Markedssituasjonen for gjødsel
- Skal vi tenke nytt om gjødsling i år?
- Best utnytting av dyre næringsstoffer
- Nytt fra kommunen, SMIL og RMP

Det vil også bli kveldsmat og skitprat

(Påmelding er ønsket på grunn av servering)

Kva skal eg så? – Vel rett frøblanding

Dato 24.02.2022

Tid: 20:00

Påmelding: [Klikk på denne linken for mer informasjon og påmelding.](#)

Sted: Teams

Gjødsling og økonomi med høge gjødselprisar

Dato: 10.03.2022

Tid: 20:00

Påmelding: [Klikk på linken for mer informasjon og påmelding](#)

Sted: Teams

Lønnsamt med klimatiltak?

Dato: 24.03.2022

Tid: 20:00

Påmelding: [Klikk på linken for mer informasjon og påmelding](#)

Sted: Teams

Presisjon – viktigare enn nokon gong!

Dato: 07.04.2022

Tid: 20:00

Påmelding: [Klikk på linken for mer informasjon og påmelding](#)

Sted: Teams

Du kan lese tidligere versjoner av meldingsbladene på hjemmesiden til Tysvær kommune [HER](#).

Hva vil du lese mer om i meldingsbladet?
Tips oss gjerne!

Kontakt Landbrukskontoret:

E-post:

post@tysver.kommune.no

Adelheid Eikje

Fagansvarlig landbruk

Tlf.nr. 47 62 54 36

Bente Helen Bergstøl Norvalls

Landbruksrådgiver

Tlf.nr. 47 61 77 84

Mathilde Grimsby

Skog- og viltrådgiver

Tlf.nr. 90 71 87 29

Sunniva Constance Sjurstræ

Vikarierende landbruksrådgiver

Tlf.nr. 47 67 68 96

**Vi er tilgjengelig for
telefonsamtaler hver dag**

kl. 12:00 - kl. 15:00

Besøk bør avtales på forhånd

HÅPER DERE FÅR EN FIN VÅR SOM GIR
GODE AVLINGER OG GOD PRODUKSJON!

